KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 38.304/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 6 april 2005 door de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake de erkenning en de subsidiëring van kringloopcentra", heeft op 26 april 2005 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe de nadere regels te bepalen in verband met de erkenning en de subsidiëring van kringloopcentra.

Het ontworpen besluit is bedoeld om in de plaats te komen van artikel 3.5.2, §§ 3 tot 8, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 december 2003 tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer (hierna: VLAREA), dat thans de erkenning van kringloopcentra regelt.

3. De rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt geboden door de artikelen 14, § 9, 16, § 8, en 44 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. Overeenkomstig hetgeen in verband met de rechtsgrond van het ontworpen besluit is opgemerkt (opmerking 3), dient het eerste lid van de aanhef aangevuld te worden met een verwijzing naar artikel 44 van het aldaar genoemde decreet van 2 juli 1981.

5. Het ontwerp voorziet in de opheffing van artikel 3.5.2, §§ 3 tot 8, van het VLAREA.

Derhalve dient na het eerste lid een nieuw lid te worden ingevoegd, waarin verwezen wordt naar die bepaling.

Artikel 2

6. Gelet op de toelichting verstrekt door de gemachtigde ambtenaar, kan 6° herschreven worden als volgt:

"6° de inzameling heeft een permanent karakter en moet minstens gebeuren door het ophalen op verzoek van de burger en door het aanvaarden van goederen gebracht naar de winkel of een andere brengpunt;".

Artikel 4

7. De eerste volzin van dit artikel herschrijve men als volgt:

"In een bepaald verzorgingsgebied kunnen verscheidene rechtspersonen samen voldoen aan de voorwaarden bedoeld in de artikelen 2 en 3."

Artikel 15

8. Luidens de eerste volzin "kunnen (de subsidies) worden teruggevorderd, vermeerderd met de wettelijke intresten, als de begunstigde de voorwaarden voor toekenning van de subsidies niet naleeft, (of) de subsidie niet aanwendt voor de doeleinden waarvoor ze verleend werd, en als hij de in artikel 15 (lees: artikel 14) bedoelde controle verhindert".

Een regeling i.v.m. de terugbetaling van subsidies is opgenomen in artikel 57 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991. Die bepaling blijft, overeenkomstig de overgangsbepaling vervat in artikel 71, § 1, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, van toepassing zolang de federale wetgever niet, met toepassing van artikel 50, § 2, derde lid, van de genoemde bijzondere wet, de algemene beginselen heeft vastgesteld die op het stuk van de controle inzake het verlenen en het gebruik van subsidies gelden voor de gemeenschappen en de gewesten [1].

Een bepaling als die van artikel 15 van het ontwerp is dan ook overbodig. Ze is bovendien onvolledig, nu niet alle gevallen opgesomd worden waarin de subsidie volgens artikel 57 van de gecoördineerde wetten terugbetaald moet worden. Ze is ten slotte verwarrend, nu bepaald wordt dat de subsidies teruggevorderd "kunnen" worden, terwijl het volgens artikel 57 van de gecoördineerde wetten om een verplichting tot terugbetaling gaat.

---

[1] Zie de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof. Deze wet treedt echter pas op 1 januari 2007 in werking (artikel 1 van het koninklijk besluit van 18 maart 2004 houdende, voor wat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest betreft, uitstel van de inwerkingtreding van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof).

.../...

Willen de stellers van het ontwerp herinneren aan de bestaande regelgeving i.v.m. de terugbetaling van subsidies, dan kan artikel 15 geredigeerd worden als volgt:

"Art. 15. De subsidies worden teruggevorderd, vermeerderd met de wettelijke intresten, overeenkomstig artikel 57 van de wetten op de rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991."

Artikel 19

9. Krachtens dit artikel heeft het ontworpen besluit uitwerking met ingang van 1 januari 2005.

De auditeur-verslaggever heeft aan de gemachtigde van de regering gevraagd waarom aan het besluit terugwerkende kracht wordt verleend en of deze terugwerking tot gevolg heeft dat alle aanvragen die sedert 1 januari 2005 zijn ingediend opnieuw moeten worden ingediend volgens de voorwaarden van dit besluit.

De gemachtigde heeft het volgende verklaard:

> "De middelen zijn vanaf het boekjaar 2005 op de OVAM begroting voorzien.
>
> De kringloopcentra die een erkenning hebben die geldig is op 1 januari 2005, zullen na goedkeuring van het besluit opnieuw worden beoordeeld en na akkoordbevinding een aangepaste erkenning ontvangen. Wie begin 2005 een erkenningsaanvraag ingediend heeft, (...) die momenteel nog volgens de oude (huidige VLAREA-) procedure wordt behandeld, zal beoordeeld worden volgens dit besluit en zal een aangepaste erkenning ontvangen op basis van eventueel bijkomende informatie (ontbrekende stukken)."

De Raad van State is van oordeel dat er geen deugdelijke verantwoording wordt gegeven voor de terugwerkende kracht.

Bovendien moet hij vaststellen dat, indien het werkelijk de bedoeling van de stellers van het ontwerp is om de op 1 januari 2005 bestaande erkenningen ambtshalve opnieuw te beoordelen volgens de voorwaarden van het ontworpen besluit, met die regeling afbreuk wordt gedaan aan verkregen rechten. Artikel 3.5.2, § 6, van het VLAREA bepaalt immers dat kringloopcentra erkend kunnen worden voor een termijn

van maximaal 5 jaar en dat deze erkenning telkens voor eenzelfde termijn kan worden verlengd. Hieruit volgt dat kringloopcentra die erkend zijn op basis van artikel 3.5.2, §§ 3 tot 8, van het VLAREA, en waarvan de geldigheidsduur van de erkenning nog niet verstreken is op de dag dat het ontworpen besluit in werking treedt, hun erkenning verder moeten blijven behouden. Door de geldigheidsduur te beperken, zou het ontworpen besluit op gespannen voet staan met het rechtszekerheidsbeginsel.

Er zou integendeel in een overgangsregeling moeten worden voorzien voor de bedoelde centra. De stellers van het ontwerp zouden artikel 18 van het ontwerp bijvoorbeeld kunnen aanvullen met een bijkomende overgangsbepaling, op grond waarvan de bestaande centra kunnen blijven werken volgens de lopende erkenning.

De volgende tekst wordt ter overweging gegeven:

"De erkenningen die zijn verleend met toepassing van artikel 3.5.2, §§ 3 tot 8, van het VLAREA blijven behouden tot het verstrijken van hun geldigheidsduur."

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	staatsraad, voorzitter,
	P. LEMMENS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	J. VELAERS,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. K. BAMS, auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS D. ALBRECHT